

From: Secretariaat <secretariaat@mensenrechten.nl>
Date: Friday, March 13, 2026, 10:41 AM
To: "'postbus@eerstekamer.nl'" <postbus@eerstekamer.nl>
"'mary.fiers@eerstekamer.nl'" <mary.fiers@eerstekamer.nl>
"'cees.vandesanden@eerstekamer.nl'" <cees.vandesanden@eerstekamer.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@mensenrechten.nl>
Subject: Inbreng College op mondeling overleg Omnibus Digitaal en Omnibus AI 17 maart a.s.

Attachments:

26-037 Brief Eerste Kamer Input overleg 17 Maart Omnibus AI.pdf

Sommige mensen die dit bericht hebben ontvangen, ontvangen niet vaak e-mail van secretariaat@mensenrechten.nl. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Geachte mevrouw Fiers en geachte heer Van de Sanden,

De Eerste Kamer heeft een parlementair behandelvoorbehoud geplaatst bij de Omnibus AI en de Omnibus Digitaal. Op 17 maart vindt een mondeling overleg plaats tussen uw commissies en de staatssecretaris van EZK, Willemijn Aerts en de staatssecretaris van J&V, Claudia van Bruggen, over de Nederlandse onderhandelingspositie in deze processen. Ter voorbereiding op dit overleg, wil het College voor de Rechten van de Mens u nog een aantal punten meegeven op basis van de laatste stand van zaken rond de omnibussen. Ook wil het College u graag een gerelateerde brief sturen namens ons Europese netwerk van nationale mensenrechteninstituten, ENNHRI. Deze vindt u ook in bijlage.

Het College is graag bereid om een en ander nader toe te lichten. Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen of opmerkingen hebben dan kunt u hiervoor contact opnemen met 5.1.2.e 5.1.2.e politiek beleidsadviseur, via 5.1.2.e [@mensenrechten.nl](mailto:5.1.2.e@mensenrechten.nl) of telefonisch via 5.1.2.e

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
Coördinator Secretariaat

**College voor
de Rechten
van de Mens**

5.1.2.e (direct)
030 888 38 88 (algemeen)
www.mensenrechten.nl
Volg ons op [LinkedIn](#), [Mastodon](#), [Bluesky](#), [Instagram](#) en [YouTube](#)

Eerste Kamer der Staten-Generaal
Commissie voor digitalisering
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Per e-mail postbus@eerstekamer.nl

Postbus 16001
3500 DA Utrecht

Bezoekadres:
Kleinesingel 1-3
3572 CG Utrecht

030 888 38 88
info@mensenrechten.nl
www.mensenrechten.nl

Onderwerp

Mondeling overleg: Omnibus
Digitaal en Omnibus AI

Uw brief van

-
Uw kenmerk
-

Datum

13 maart 2026
Ons kenmerk
2026/037/VZ/BO

Geachte mevrouw Fiers en geachte heer Van de Sanden,
Geachte leden van de commissies voor Digitalisering en Economische Zaken/
Klimaat en Groene Groei,

De Eerste Kamer heeft een parlementair behandelvoorbehoud geplaatst bij de Omnibus AI en de Omnibus Digitaal. Op 17 maart vindt een mondeling overleg plaats tussen uw commissies en de staatssecretaris van EZK, Willemijn Aerts en de staatssecretaris van J&V, Claudia van Bruggen, over de Nederlandse onderhandelingspositie in deze processen. Ter voorbereiding op dit overleg, wil het College voor de Rechten van de Mens (hierna: het College), u de onderstaande drie punten meegeven op basis van de huidige stand van zaken.

1 Raadscompromis suggereert een aantal veelbelovende ontwikkelingen

De brief aan de Kamer van de staatssecretaris van Digitale Economie en Soevereiniteit over het naderend Raadscompromis over de Omnibus AI¹, stelt dat er tijdens de onderhandelingen veelbelovende stappen zijn gezet. Het College is hoopvol dat de registratieplicht voor hoog-risico AI-systemen die voor beperkte of procedurele taken worden gebruikt in de AI-verordening behouden blijft. Ook lijkt er in de Raad steun te zijn voor het verduidelijken van de verplichting tot het bevorderen van AI-geletterdheid. Verder lijkt de opgerekte bevoegdheid om bijzondere categorieën data te verwerken voor biascorrectie weer enigszins te worden beperkt.

2 Gebrek aan impact assessments blijft zorgwekkend

Echter, zoals uw commissies in uw brief van 17 februari aangeven², maakt het gebrek aan begeleidende impact assessments, onduidelijk wat de gevolgen van de Omnibus AI en de Omnibus Digitaal zullen zijn.

¹ Kamerstukken I 2025/26, 36890, H.

² Kamerstukken I 2025/26, 36890, D.

Hierdoor kan niet goed worden geëvalueerd hoe deze regelgevingsvoorstellen de grondrechten van Europese burgers raken. Ook is het tot nu toe niet duidelijk wat het daadwerkelijke regeldrukverlagende effect van de Omnibussen zal zijn. Op dit punt lijken er geen aanpassingen te zijn gemaakt in het naderende Raadscompromis. Het College hoopt dat er alsnog aandacht komt voor degelijke impact assessments voor de Omnibus AI en de Omnibus Digitaal.

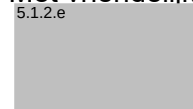
3 Afzwakken bevoegdheid grondrechtenautoriteiten zal toezicht bemoeilijken

De afzwakking van de bevoegdheden van grondrechtenautoriteiten in de AI Omnibus is momenteel niet meegenomen in de Nederlandse inzet. Het is onbekend of dit wel voorkomt in het naderende Raadscompromis.³ De huidige AI-verordening verleent grondrechtenautoriteiten de bevoegdheid zelfstandig documentatie op te vragen van organisaties die hoog-risico AI gebruiken. Grondrechtenautoriteiten kunnen hierdoor een belangrijke bijdrage leveren aan tijdige risicosignalering en effectief toezicht op AI-systemen met grondrechtenrisico's. Door de Omnibus AI komt deze bevoegdheid echter te vervallen.

Het College⁴, het Europees Netwerk van Gelijkebehandelingslichamen (Equinet) en Nationale Mensenrechteninstellingen (ENNHRI)⁵ en organisaties als ALLAI⁶ hebben al eerder aangegeven dat dit het toezicht op AI compliceert voor alle grondrechtenautoriteiten in de Europese Unie. Grondrechtenautoriteiten kunnen door deze aanpassing namelijk niet langer zelfstandig en onafhankelijk hoog-risico AI-systemen onderzoeken op grondrechtenrisico's, maar alleen nog via markttoezichthouders informatie opvragen. Dit betekent een extra last voor de markttoezichthouders en kan leiden tot onnodige druk op de relatie tussen markttoezichthouders en grondrechtenautoriteiten. De EDPS en de EDPB⁷ maken zich dan ook zorgen dat het schrappen van deze bevoegdheid van grondrechtenautoriteiten zal leiden tot inefficiënties in het toezicht.

Het College is graag bereid om een en ander nader toe te lichten. Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen of opmerkingen hebben dan kunt u hiervoor contact opnemen met ^{5.1.2.e} politiek beleidsadviseur, via ^{5.1.2.e} @mensenrechten.nl of telefonisch via ^{5.1.2.e}.

Met vriendelijke groet,

^{5.1.2.e}


Rick Lawson
Voorzitter

³ Kamerstukken I 2025/26, 36890, H.

⁴ College voor de Rechten van de Mens, '[Brief aan de Commissie voor Digitale Zaken met inbreng Fiche Omnibus AI en Omnibus Digitaal](#)', 2026.

⁵ ENNHRI, '[Equinet-ENNHRI Statement on the Digital Omnibus Regulation Proposals on AI and on Data](#)', 2026.

⁶ ALLAI, '[Policy Position Paper AI Omnibus](#)', 2026.

⁷ EDPS-EDPB, '[Joint opinion 1/2026](#)', 2026.